

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ekosistēmu pakalpojumu kartēšanas un novērtēšanas (MAES) process Eiropā un Latvijā

I.Mendziņa
17.01.2017.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija

Publicēta 03.05.2011.

Atbilst ES attīstības stratēģiskajiem mērķiem:

- Resursu efektīva tautsaimniecība
- Pret klimata pārmaiņām noturīga, zema oglekļa satura tautsaimniecība
- ES –līderis pētniecībā un inovācijā
- Jaunas iemaņas, darba un biznesa iespējas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mērķis 2020

Līdz 2020. gadam apturēt
bioloģiskās daudzveidības
samazināšanos un ekosistēmu
sniegto pakalpojumu
degradāciju, kā arī atjaunot tos,
cik iespējams, vienlaikus
palielinot ES devumu globālās
bioloģiskās daudzveidības
samazināšanās novēršanā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

6 apakšmērķi

Attiecībā uz sugām / biotopiem

- 100% biotopu un 50% sugu vērtējumi uzrāda aizsardzības statusa uzlabojumus
- 50% putnu sugu vērtējumi uzrāda stabilu vai uzlabotu aizsardzības statusu

Attiecībā uz ekosistēmām

- Esošie pakalpojumi tiek saglabāti un uzlaboti, veidojot zaļo infrastruktūru (\neq tūrisma infrastruktūra) un atjaunojot vismaz 15% degradēto ekosistēmu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

6 apakšmērķi

Attiecībā uz lauksaimniecību un mežsaimniecību

- Palielināt ar KLP atbalstu apsaimniekotās platības, kurās tiek veikti bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgi pasākumi
- Mežu apsaimniekošanas plāni obligāti visiem valsts / pašvaldību mežiem un mežu uzņēmumiem virs noteikta apjoma*, ietverot ar BD saistītus pasākumus
- Veikto apsaimniekošanas pasākumu sekmes mērīt pret sugu un biotopu aizsardzības statusa izmaiņām vai degradēto ekosistēmu atjaunošanu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

6 apakšmērķi

Attiecībā uz zivsaimniecību

- Līdz 2015. gadam sasniegta maksimāli ilgtspējīga nozveja (MSY)
- Saistība ar Jūras stratēģijas ietvardirektīvas ieviešanu

Attiecībā uz invazīvām svešām sugām

- Noteiktas ISS, to izplatības ceļi, prioritārās ISS tiek kontrolētas un apkarotas, izplatības ceļi apsaimniekoti recidīvu novēršanai un jaunu ISS ienākšanai

Attiecībā uz globālo bioloģiskās daudzveidības krīzi

- ES devums globālās bioloģiskās daudzveidības samazināšanā palielināts

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES BD stratēģijas ieviešana

ES BD stratēģijas rīcību daļa

- 20 rīcības ar apakšuzdevumiem
- 1-5 rīcība zem katra apakšmērķa
- 1-4 uzdevums zem katras rīcības

Vidustermiņa novērtējums 2014.
gadā

Vidustermiņa izvērtējuma
Padomes secinājumi 2015.gada
decembrī

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES BDS vidustermiņa izvērtējums

Natura 2000 mērķis – lēns
progress

Ekosistēmas - lēns progress

Lauksaimniecība un
mežsaimniecība – nepietiekams
progress

Zivsaimniecība – lēns progress

Invazīvās sugas – acīmredzams
progress

Globālā bioloģiskā daudzveidība –
lēns progress

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Situācija Latvijā

- Vēsturisku u.c. iemeslu dēļ lielāka vērība sugu un biotopu mērķa ieviešanai
- Sadarbība ar ZM – uzlabojas, bet ļoti lēnām
- Latvija 2030
- Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam
- Resoriska pieeja visās nozarēs

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

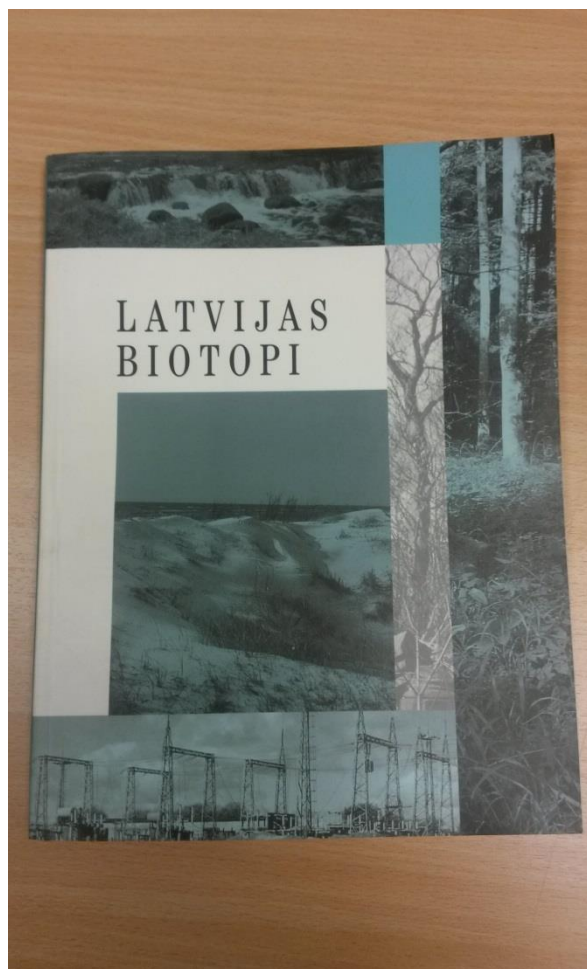
ES BDS II – ekosistēmu - mērķis

- Ekosistēmu pakalpojumu kartēšana un ekonomiskā vērtēšana
- Prioritāšu noteikšana ekosistēmu atjaunošanai
- “Zaļās” infrastruktūras veicināšana
- ES finansēto projektu ietekmes uz bioloģisko daudzveidību izvērtējuma vadlīnijas
- EK priekšlikumi par kompensāciju shēmām u.tml., lai nodrošinātu ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanos

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ekosistēmu pakalpojumu kartēšana un ekonomiskā vērtēšana

- 2001.gada – apkopojums par Latvijas biotopiem
- Latvija 2030
- Atsevišķi projekti un politikas virzieni
- Biofiziskā kartēšana
- Ekonomiskā vērtēšana reti (statistika)
- ES nozīmes biotopu kartēšana (joprojām gatavojamies)
- Nav pārskata par visām iestrādnēm, dokumentiem, procesiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Prioritāšu noteikšana ekosistēmu atjaunošanai

- Ekosistēmu atjaunošana => biotopu atjaunošana
- Darbības programmā 2014.-2020. gadam paredzēts finansējums biotopu atjaunošanai, pēc 2018.gada
- LIFE+ NAT-Programma projekts – prioritāšu noteikšana
- Aktīva LIFE finansējuma izmantošana
- Saistība ar klimata politikas mērķu ieviešanu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

“Zaļās” infrastruktūras veicināšana

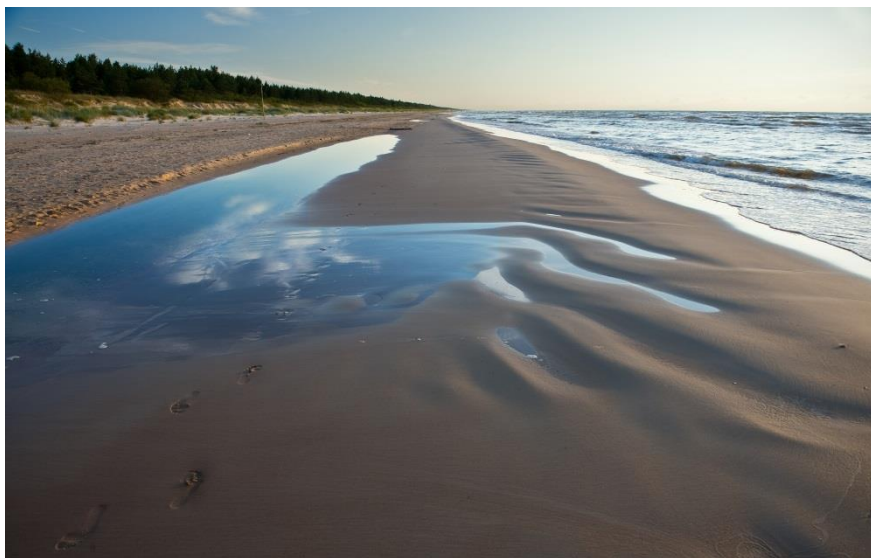

- Darbības programmā 2014.-2020. gadam minēta, bet aktīva piemērošana reti
- LAP 2014-2020 – videi draudzīgu meliorācijas sistēmu iekļaušana projektos – papildus punkti vērtējumā
- Ideālā variantā – idejas iestrādātas nacionāla līmeņa plānojumā (TEN-G)
- Vietēja mēroga attīstība

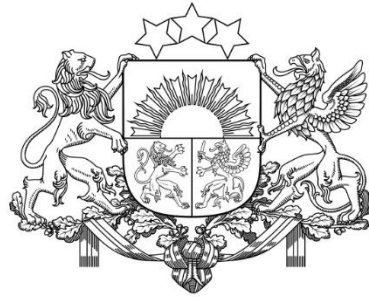

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ko darīt tālāk?

- Ekosistēmu jomas aktīvistu, ekspertu, interesentu apzināšana
- Informācijas apkopošana par iestrādnēm
- Sadarbība ar IZM (valsts pētījumu programmas) – esošo VPP izvērtējums no ekosistēmu «viedokļa»
- Jaunas VPP pieteikšana (?)
- Biotopu kartēšanas rezultātu izmantošana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

Izmantotas A.Soma, D. Vilkastes, I.Mendziņas, J.Mendziņa bildes

